

Liikunta-alan toimijoiden samanarvoinen kohtelu Tampereella - kuntalaisaloite

Lisätietoja valmistelusta: tilaajapäällikkö Lauri Savisaari, puh. 040 801 608, etunimi.sukunimi@tampere.fi

Sivela 28.4.2016

Tilaajapäällikkö Lauri Savisaari 20.4.2016:

”Ilkka Virjo ja 393 muuta kuntalaisaloitteen allekirjoittanutta esittävät, että liikunta-alan toimijoita Tampereella tulisi kohdella samanarvoisesti riippumatta siitä, millä tavalla ne ovat päättäneet järjestäytyä. Aloitteen perusteissa viitataan erityisesti Höntsy Oy:n toimintaan. Höntsy Oy on Ilkka Virjon yritys, joka järjestää kohtuulliseen hintaan kaikille avoimia pallopelejä Tampereella. Toimintaa tarjotaan enimmäkseen kaupungin hallinnoimissa liikuntatiloissa.

Aloitteen tekijöiden mukaan Höntsy Oy on yleishyödyllinen toimija siinä, missä muutkin palloiluseurat. Kaupungin kohtelu poikkeaa kuitenkin aloitteen mukaan täydellisesti yhdistyspohjaisiin toimijoihin verrattuna. Tilaavuokrat ovat kaksinkertaisia, avustuksia ei myönnetä osakeyhtiöpohjaiseen toimintaan ja kaupungin liikuntaan liittyvät palvelut pyritään aloitteen tekijöiden mukaan hankkimaan muualta.

Aloitteessa ehdotetaan, että liikuntapaikkojen vuokrahinnoittelun, pelivuorojen jaon ja muiden relevanttien asioiden osalta Tampereen kaupungin tulee jatkossa kohdella Höntsyä kuten mitä tahansa muuta palloiluseuraa.

Kulttuuri- ja vapaa-aikapalvelujen johtokunta päättää liikuntapaikkojen asiakasmaksuista. Päätöksenteko on delegoitu liikuntajohtajalle, joka vuosittain vahvistaa liikuntapaikkojen hinnaston. Liikuntapaikkamaksuilla kateetaan osa liikuntapalvelujen käyttökustannuksista. Merkittävistä hinnoittelumuutoksista neuvotellaan ja sovitaan sivistys- ja elämänlaatupalvelujen lautakunnan kanssa osana sopimusohjausta.

Liikuntapaikkamaksut on jaettu kahteen hintatasoon järjestäjätahon perusteella. Tamperelaiset urheiluseurat ja muut yleishyödylliset rekisteröityneet yhdistykset ovat alemmassa hintakategoriassa. Liikelaitokset, yritykset, yksityishenkilöt ja ei-tamperelaiset urheiluseurat ovat puolestaan kalliimman liikuntapaikkahinnoittelun piirissä. Muiden kuin yleishyödyllisten yhteisöjen liikuntapaikkamaksut ovat sisäliikuntatiloissa pääsääntöisesti kaksinkertaiset tamperelaisiin yhdistyksiin verrattuna.

Liikuntalain (39/2015) mukaan yleisten edellytysten luominen liikunnalle paikallistasolla on kuntien tehtävä. Kunnan tulee luoda edellytyksiä kunnan asukkaiden liikunnalle:

- 1) järjestämällä liikuntapalveluja sekä terveyttä ja hyvinvointia edistävää liikuntaa eri kohderyhmät huomioon ottaen;
- 2) tukemalla kansalaistoimintaa mukaan lukien seuratoimintaa; sekä
- 3) rakentamalla ja ylläpitämällä liikuntapaikkoja.

Edellä 1 momentissa tarkoitettujen tehtävien toteuttamisen kunnassa tulee tapahtua eri toimialojen yhteistyönä sekä kehittämällä paikallista, kuntien välistä ja alueellista yhteistyötä sekä huolehtimalla tarvittaessa muista paikallisista olosuhteisiin ja tarpeisiin sopivista toimintamuodoista.

Kunnan tulee kuulla asukkaitaan liikuntaa koskevissa keskeisissä päätöksissä osana kuntalain (365/1995) 27 §:ssä säädettyä kunnan velvollisuutta huolehtia asukkaiden osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksista. Kun-

nan tulee arvioida asukkaittensa liikunta-aktiivisuutta osana terveydenhuoltolain (1326/2010) 12 §:ssä tarkoitettua terveyden ja hyvinvoinnin edistämistä.

Kunnan hoitaessa 1 momentissa tarkoitettuja tehtäviä kunta ei toimi kilpailutilanteessa markkinoilla, ellei niitä toteuteta liiketoiminnallisin tavoittein ja perustein.

Tampereen kaupungin liikuntapaikkahinnoittelu noudattaa liikuntalain linjaa. Kansalaistoiminnan tukeminen on kunnan erityinen tehtävä, ja tämä heijastuu myös liikuntapaikkahinnoitteluun.

Nykysuomen sanakirjan mukaan kansalaistoiminta on henkilön julkinen toiminta yhteiskunnan, yhteisön jäsenenä, erilaisissa yhdistyksissä, kansalaisjärjestöissä ym. Talouselämän, yritysten ja taloudellisten yhdistysten toiminta ei ole kansalaistoimintaa. Julkisen tuen myöntäminen kansalaistoimintaan on perusteltua mm. siksi, että varsinaisen harrastustoiminnan lisäksi yhdistysten ja muiden yleishyödyllisten yhteisöjen toimintaan liittyy yleensä laajaa vapaaehtoistoimintaa ja muita yhteisöllisiä ulottuvuuksia, jotka lisäävät toiminnan yhteiskunnallista vaikuttavuutta. Yritystoimintaan ei liity laajaa vapaaehtoistoimintaa.

Kuntalaisaloitteen mukaan Höntsy Oy:tä tulisi kohdella kaupungin liikuntapaikkojen hinnoittelun, vuorojaon jne. osalta kuten palloiluseuroja. Höntsy Oy:n tyyppinen toiminta on arvokas lisä Tampereen liikuntaharrastusmahdollisuuksiin. Kaupungin liikuntatiloissa toimii muitakin liikunta-alan yrityksiä, jotka tarjoavat ohjattua liikuntaa. Höntsy Oy:n avoimista pelivuoroista suurin osa on suunnattu vain aikuisille, tosin Höntsy Oy järjestää myös lapsille (iltapäiväkerhot) ja perheille suunnattua toimintaa (esim. perhesählyt). Liikuntapaikkojen vuorojaon periaatteena on, että urheiluseurojen vuorot mahdollistavat lasten ja nuorten liikunnan harrastamisen. Vastaavasti aikuisten katsotaan voivan harrastaa myös esim, myöhäisiltaisin toisin kuin lapset ja nuoret.

Taloudellisessa mielessä muiden kuin yleishyödyllisten yhteisöjen korkeampien liikuntapaikkataksojen tulokertymä on marginaalinen. Suurempi ongelma on se, että liikuntapaikkojen tarjonta ei vastaa kysyntää lähellekään. Tamperelaiset urheiluseurat ja muut yleishyödylliset yhdistykset tarvitsevat paljon enemmän liikuntatiloja kuin kaupunki voi niille tarjota. Monet lasten ja nuorten liikuntaa järjestävät seurat toimivat kokonaan tai osittain yksityisissä tiloissa, mikä osaltaan nostaa harrastamisen kustannuksia.

Liikuntalain nojalla kunnan tehtävät liikunnan edistämiseksi liittyvät yleisten edellytysten luomiseen ja mm. kansalaistoiminnan tukemiseen. Tampereen kaupunki toteuttaa lainmukaista tehtäväänsä kohdentamalla hallinnoimiensa liikuntatilojen tarjonnan ja muun toiminnan tukemisen ensisijaisesti yleishyödyllisille yhteisöille. Yksityiset liikunta-alan yritykset voivat toimia jossain laajuudessa myös kaupungin hallinnoimissa liikuntatiloissa, mutta niitä tulisi jatkossakin voida kohdella julkisen tuen osalta eri tavoin kuin kansalaistoimintaan pohjautuvia toimijoita. Liikunta-alan yritysten yhdenvertaisen kohtelun varmistamiseksi kaupunki ei voi kohdentaa liikuntapaikkojen maksujen alennuksia vain tietyille yrityksille, vaikka ne eivät taloudellisen tuloksensa perusteella olisikaan erityisen kannattavia.”

Päätösehdotus. Tilaajapäällikkö Savisaari:

Sivistys- ja elämänlaatupalvelujen lautakunta päättää

antaa Ilkka Virjon ym. kuntalaisaloitteeseen edellä oleva vastauksen.

Ilmoitus päätöksestä Virjo Ilkka/Höntsy Oy hallintolain 56 §:n mukaisesti velvoituksin ilmoittaa tiedoksisaannista muille allekirjoittaneille
Paavola Pekka P. /lipa, kuvajo

Liite Ilkka Virjon yms. kuntalaisaloite 4.4.2016